

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr.184/2016 cu privire la
contractele de garanție financiară

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr.184/2016 cu privire la contractele de garanție financiară (în continuare – proiectul de lege) este elaborat de către Banca Națională a Moldovei. În temeiul pct.45 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.610/2018, și pct.6 subpct.9) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.696/2017, proiectul de lege este promovat de Ministerul Finanțelor.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul de lege este elaborat în scopul transpunerii integrale în legislația națională a Directivei 2002/47/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 iunie 2002 privind contractele de garanție financiară (în continuare – Directiva 2002/47/CE). Republica Moldova și-a asumat angajamentul de transpunere integrală a Directivei 2002/47/CE în cadrul Reuniunii de screening bilateral pentru Capitolul 9 „Servicii financiare” și prin Poziția de negociere pentru Capitolul 9. Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029 (Cluster 2 „Piața internă”, Capitolul 9 „Servicii financiare”, Anexa A), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.306/2025 prevede adoptarea Legii pentru modificarea Legii nr.184/2016 cu privire la contractele de garanție financiară până în iulie, 2026.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Directiva 2002/47/CE a fost parțial transpusă în legislația națională prin Legea nr.184/2016 cu privire la contractele de garanție financiară (în continuare – Legea nr.184/2016). Legea nr.184/2016 a fost adoptată în vederea îndeplinirii angajamentelor Republicii Moldova din Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte (anexa XXVIII-A prevede punerea în aplicare a dispozițiilor Directivei 2002/47/CE în termen de 3 ani de la data intrării în vigoare a acordului). La data adoptării Legii nr.184/2016, domeniul de aplicare al Directivei 2002/47/CE nu a fost pe deplin aliniat din următoarele considerente: • Directiva 2002/47/CE include în calitate de furnizori și beneficiari ai garanțiilor financiare organismele de plasament colectiv în valori mobiliare și societățile de administrare a investițiilor, dar în Republica Moldova, deși cadrul legal permite, astfel de entități nu au fost constituite și nu activează; • Legea nr.232/2016 cu privire la redresarea și rezoluția băncilor (în continuare – Legea nr.232/2016), care a transpus în legislația națională Directiva 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014¹ (în continuare - Directiva 2014/59/UE), a fost adoptată ulterior adoptării Legii nr.184/2016, motiv pentru care prevederile art.1 alin.(6) din

¹ Directiva 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții și de modificare a Directivei 82/891/CEE a Consiliului și a Directivelor 2001/24/CE, 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2005/56/CE, 2007/36/CE, 2011/35/UE, 2012/30/UE și 2013/36/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Regulamentelor (UE) nr. 1093/2010 și (UE) nr. 648/2012 ale Parlamentului European și ale Consiliului (JO L 173, 12.6.2014, p. 190).

Directiva 2002/47/CE, care conține trimiteri la unele norme din Directiva 2014/59/UE, nu au fost transpuse, urmând ca alinierea deplină să se asigure prin prezentul proiect de lege.

De remarcat și faptul că Directiva 2002/47/CE a fost modificată ulterior prin Regulamentul (UE) 2021/23 a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2020² și prin Directiva (UE) 2025/1 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 noiembrie 2024³, iar proiectul de lege urmărește să asigure transpunerea tuturor modificărilor aduse Directivei 2002/47/CE după adoptarea Legii nr.184/2016.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de lege își propune să armonizeze în totalitate cadrul normativ existent în domeniul contractelor de garanție financiară și garanțiilor financiare cu cel al Uniunii Europene, iar principalele elemente noi se referă la:

- includerea prestatorilor de servicii de plată nebankari specificați la art. 5 alin. (1) lit. b), c) și d) din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică în calitate de subiecți ai Legii nr.184/2016 (suplimentar societăților de plată, societățile emitente de monedă electronică și furnizorii de servicii poștale vor avea calitatea de beneficiari și furnizori ai garanției financiare), având în vedere noțiunea de „instituție financiară” din Regulamentul (UE) 575/2013⁴ (art.4 alin.(1) pct.26 lit.(b) (ii)).

Directiva 2002/47/CE include, la art.1 alin.(2) lit.c) pct.(iii), în calitate de beneficiar și furnizor ai garanției „(iii) o instituție financiară astfel cum este definită la articolul 4 alineatul (5) din Directiva 2006/48/CE”. Directiva 2006/48/CE a fost abrogată prin Directiva 2013/36/UE⁵, iar conform acesteia, „instituție financiară” înseamnă o instituție financiară astfel cum este definită la articolul 4 alineatul (1) punctul 26 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013;

- includerea organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare și a societăților de administrare fiduciară a investițiilor în calitate de subiecți ai Legii nr.184/2016 (beneficiari și furnizori ai garanției financiare), în vederea transpunerii art.1 alin.(2) lit. (c) pct. (v) și (vi) din Directiva 2002/47/CE;

- includerea Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar (în continuare – FGDSB), care își desfășoară activitatea potrivit Legii nr.160/2023 cu privire la garantarea depozitelor în bănci (în continuare - Legea nr.160/2023), între entitățile acceptate ca furnizor de garanții financiare potrivit Legii nr.184/2016;

- transpunerea prevederilor art.1 alin.(6) din Directiva 2002/47/CE care se referă la neaplicarea niciunei restricții privind executarea contractelor de garanție financiară și niciunei restricții privind efectul vreunui contract de garanție financiară fără transfer de proprietate, niciunei dispoziții de compensare cu exigibilitate imediată sau dispoziții de compensare reciprocă impusă în temeiul titlului IV capitolul V sau VI din Directiva 2014/59/UE, în temeiul titlului V capitolul III secțiunea 3 sau capitolul IV din Regulamentul (UE) 2021/23 sau în temeiul titlului III capitolul III secțiunea 4 sau capitolul IV din Directiva (UE) 2025/1 și niciunei restricții impuse în temeiul unor competențe similare conform legislației unui stat membru

² Regulamentul (UE) 2021/23 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2020 privind un cadru pentru redresarea și rezoluția contrapărților centrale și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1095/2010, (UE) nr. 648/2012, (UE) nr. 600/2014, (UE) nr. 806/2014 și (UE) 2015/2365 și a Directivelor 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2007/36/CE, 2014/59/UE și (UE) 2017/1132 (JO L 022, 22.1.2021, p.1)

³ Directiva (UE) 2025/1 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 noiembrie 2024 de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția întreprinderilor de asigurare și de reasigurare și de modificare a Directivelor 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2007/36/CE, 2014/59/UE și (UE) 2017/1132 și a Regulamentelor (UE) nr. 1094/2010, (UE) nr. 648/2012, (UE) nr. 806/2014 și (UE) 2017/1129 (JO L, 2025/1, 8.1.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2025/1/oj>).

⁴ Regulamentul nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (JO L 176 27.6.2013, p. 1)

⁵ Directiva 2013/36/UE a parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE (JO L176, 27.6.2013, p.338)

pentru a facilita rezoluția ordonată a unei entități menționate la art. 1 alin. (2) lit. (d) din Directiva 2002/47/CE care face obiectul unor mecanisme de siguranță cel puțin echivalente cu cele prevăzute în titlul IV capitolul VII din Directiva 2014/59/UE sau în titlul V capitolul V din Regulamentul (UE) 2021/23.

Astfel, potrivit proiectului, art.8, 9 și 11-14 din Legea nr.184/2016 nu se vor aplica niciunei restricții privind executarea contractelor de garanție financiară și niciunei restricții privind efectul vreunui contract de garanție financiară fără transfer de proprietate, niciunei dispoziții de compensare cu exigibilitate imediată sau dispoziții de compensare reciprocă care este impusă în temeiul prevederilor referitoare la reducerea valorii și conversia instrumentelor de capital și a datoriilor eligibile și la competențele de rezoluție din Legea nr.232/2016 (titlul IV capitolul VI sau VII), în temeiul prevederilor referitoare la reducerea valorii contabile și conversia instrumentelor de proprietate și a instrumentelor de datorie sau a altor pasive negarantate și la competențele de rezoluție, cuprinse în legislația privind redresarea și rezoluția contrapărților centrale, sau în temeiul prevederilor referitoare la instrumentul de reducere a valorii contabile sau de conversie și la competențele de rezoluție, cuprinse în legislația privind redresarea și rezoluția societăților de asigurare și de reasigurare și niciunei restricții impuse în temeiul unor competențe similare conform legislației unui stat membru pentru a facilita rezoluția ordonată a unei entități menționate la art.3 pct.4) din Legea nr.184/2016 care face obiectul unor mecanisme de siguranță cel puțin echivalente cu cele prevăzute în titlul IV capitolul VIII din Legea nr.232/2016 sau în legislația privind redresarea și rezoluția contrapărților centrale.

În sensul legislației privind redresarea și rezoluția contrapărților centrale, potrivit Regulamentului (UE) 2021/23:

„instrumente de proprietate” înseamnă acțiuni, alte instrumente care conferă dreptul de proprietate, instrumente care dau dreptul de a dobândi acțiuni sau alte instrumente de proprietate sau care pot fi convertite în acestea, precum și instrumente reprezentând participații în acțiuni sau în alte instrumente de proprietate;

„instrumente de datorie” înseamnă obligațiuni sau alte forme de datorii transferabile negarantate, instrumente care creează sau recunosc o datorie și instrumente care dau dreptul de a dobândi instrumente de datorie.

În sensul legislației privind redresarea și rezoluția societăților de asigurare și de reasigurare, potrivit Directivei (UE) 2025/1 „instrument de reducere a valorii contabile sau de conversie” înseamnă mecanismul prin care o autoritate de rezoluție exercită, în conformitate cu articolul 35, competențele de reducere a valorii contabile sau de conversie în legătură cu obligațiile unei întreprinderi aflate în rezoluție. Acest instrument poate fi aplicat în cazul creanțelor de asigurare și altor pasive;

- transpunerea art.9a din Directiva 2002/47/CE prin includerea trimiterilor la legislația națională care a transpus actele Uniunii Europene indicate în acest articol.

Totodată, distinct față de prevederile care transpun normele din Directiva 2002/47/CE, au fost incluse și amendamente care vizează actualizarea trimiterilor la unele legi abrogate din textul Legii nr.184/2016.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Având în vedere angajamentul asumat de Republica Moldova de transpunere integrală a Directivei 2002/47/CE, opțiuni alternative nu există. Neoperarea modificărilor la Legea nr.184/2016, prevăzute în proiectul de lege, și lipsa reglementărilor propuse de acesta va genera o neconcordanță între legislația Uniunii Europene și legislația națională a Republicii Moldova, fapt ce va genera dificultăți la etapa de implementare după aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Nu este aplicabil.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului de lege nu implică cheltuieli financiare și alocarea de mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat.

4.3. Impactul asupra sectorului privat
Nu este aplicabil.
4.4. Impactul social
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Nu este aplicabil.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil.
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Directiva 2002/47/CE stabilește regimul comunitar aplicabil contractelor de garanție constituită sub formă de numerar sau de instrumente financiare, denumite „contracte de garanție financiară”, care îndeplinesc cerințele prevăzute la art.1 alin. (2) și (5), dar și garanției financiare, în conformitate cu condițiile prevăzute la art.1 alin. (4) și (5) din Directivă. Proiectul de lege asigură transpunerea integrală a prevederilor Directivei 2002/47/CE. Totodată, propunerea de includere a FGDSB între entitățile eligibile pentru aplicarea regimului reglementat de Legea 184/2016 vizează extinderea protecției acordate de Legea nr.184/2016 pentru activitățile FGDSB care implică furnizarea de garanții financiare. Astfel, FGDSB va putea beneficia de prevederile Legii nr.184/2016 în calitate de furnizor de garanții financiare la contractarea împrumuturilor în beneficiul Fondului de acoperire a depozitelor bancare de la bănci din Republica Moldova și din străinătate, de la organizații financiare internaționale sau de la Banca Națională a Moldovei în condițiile art.42-44 din Legea nr.160/2023 și art.18² din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, sau în beneficiul unui alt fond administrat - Fondul de rezoluție bancară, în condițiile Legii nr.232/2016 (art.313). Extinderea cercului de subiecți ai Legii nr.184/2016 este posibilă în temeiul art.1 alin.(2) lit.e) din Directiva 2002/47/CE, „cu condiția ca cealaltă parte să fie o instituție definită la literele (a)-(d)”. Menționăm că reglementări similare se regăsesc într-un proiect de Lege pentru completarea Ordonanței Guvernului nr.9/2004 privind unele contracte de garanție financiară⁶, care a fost publicat în transparență decizională de către Ministerul Finanțelor al României și care prevede includerea Fondului de garantare a depozitelor bancare între entitățile acceptate ca beneficiar și furnizor de garanții financiare potrivit OG nr.9/2004. De asemenea, se remarcă faptul că au fost întocmite două tabele de concordanță (un tabel cu prevederile proiectului de lege și un tabel cu versiunea consolidată a Legii nr.184/2016, inclusiv cu reflectarea modificărilor operate prin proiectul legii, în conformitate cu Regulamentul privind armonizarea legislației naționale cu legislația UE, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1171/2018).
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Proiectul de lege transpune art. 1 alin.2 lit.(c) pct.(v) și (vi) și alin (6), precum și art.9a din Directiva 2002/47/CE, astfel cum a fost ultima dată modificată prin Directiva (UE) 2025/1. Proiectul de lege include o trimitere generală la unele norme din legislația privind redresarea și rezoluția contrapărților centrale și din legislația privind redresarea și rezoluția societăților de asigurare și de reasigurare având în vedere că Regulamentul (UE) 2021/23 și Directiva (UE) 2025/1 urmează a fi transpuse în dreptul intern.

⁶ https://mfinante.gov.ro/static/10/Mfp/transparența/proiectlegecompletOUG9_2004_16102024.pdf
https://mfinante.gov.ro/static/10/Mfp/transparența/EMproiectlegecompletOUG9_2004_16102024.pdf

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Anunțul privind inițierea elaborării proiectului de lege a fost publicat pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor și pe portalul particip.gov.md și poate fi accesat la următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiect-de-lege-pentru-modificarea-legii-nr-1842016-cu-privire-la-contractele-de-garantie-financia/15728 . În conformitate cu art. 32 alin. (1), (2) și (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.184/2016 cu privire la contractele de garanție financiară va fi remis spre avizare autorităților și instituțiilor interesate și va fi supus consultărilor publice, iar în scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul va fi plasat pe pagina web oficială Ministerului Finanțelor și portalul particip.gov.md.
7. Concluziile expertizelor
Conform art.36 alin.(5), art. 37 alin. (5) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectul urmează a fi supus expertizei anticorupție și expertizei juridice.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul de lege este corelat cu prevederile actelor normative în vigoare, cu care se află în conexiune, și nu afectează concepția generală ori caracterul unitar al cadrului normativ în vigoare.
9. Măsuri necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Monitorizarea implementării prevederilor actului normativ urmează a fi efectuat de către Banca Națională a Moldovei și alte autorități publice indicate la art.3 din Legea nr.184/2016.

Ministru

Andrian GAVRILIȚĂ